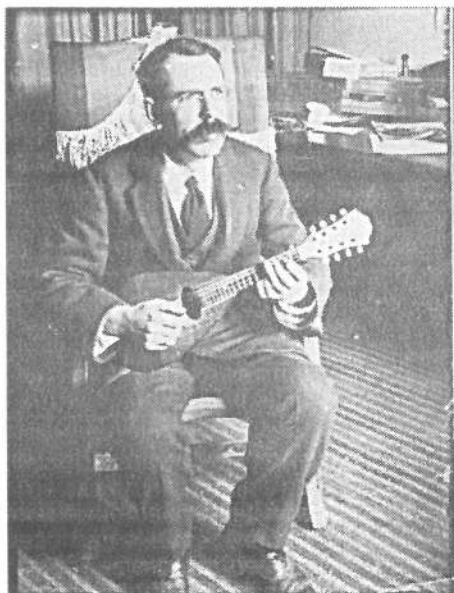

COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (49)

BIBLIOTECA (49) MARTÍ ALEGRE I PUIG (1875-1917)

Martí Alegre i Puig fou un terrassenc polifacètic que malgrat la seva modèstia i caràcter auster el trobem en gairebé totes les iniciatives intel·lectuals, artístiques i político-catalanistes de principis de segle fins a la seva prematura mort víctima d'una infecció tifoidia als 41 anys.

La seva tasca fou reconeguda pel govern municipal de la República que li va dedicar un carrer el febrer de 1934. El 1939 el nou regim, poc simpatitzant de recordar polítics catalanistes va esborrar el seu nom del nomenclàtor de la ciutat. Fins aquí res d'estrany. El que no trobem explicació és que amb la restitució de la democràcia no se li hagi restituit encara cap nom de carrer, quan en els darrers anys s'han urbanitzat molts nous carrers i molts d'ells s'han "batejat" amb noms força insubstancials o amb noms de persones recentment traspasades, els mèrits cívics dels quals, amb perspectiva històrica no poden comparar-se amb els de Martí Alegre.

Martí Alegre a la vida privada tenia una botiga de grans heretada del seu pare, en el Raval, i un negoci de carruatges de lloguer. Ambdues facetes van fer que des de la premsa adversària els seus acèrrims enemics polítics el motegessin com "el tartanero" i "el venedor de garrofes".

En la faceta política, Martí Alegre fou un dels capdavanters de l'Agrupació Regionalista. El 1906 fou un dels promotors i el president de l'*Àvenç Autonomista* sorgit dels elements més radicals i progressistes de l'Agrupació. L'*Àvenç Autonomista* tingué uns 200 socis, i edità *Cap a l'ésser*. Tenia la seu al carrer St. Llorenç 171 i tenia per objecte "propagar les doctrines autonomistes en tots els seus aspectes fins a obtenir la autonomia integral de Catalunya dins de l'Estat espanyol". Martí Alegre fou elegit regidor de l'Ajuntament el maig del 1909. El gener de 1910 fou nomenat tinent d'alcalde i arribà fins i tot a exercir accidentalment l'alcaldia. Fou col·laborador i director del diari catalanista *La Sembra* des d'on mantingué agres enfrontaments durant i després de la "Solidaritat Catalana" de la qual fou un activista local, amb els seus col·legues "Egara" i "La Comarca del Vallès".

En la faceta intel·lectual i artística va destacar en el camp de la música i de l'activitat literària. En el camp musical Martí Alegre dominava el llaüt i formà part d'un quartet d'instruments de corda que donà diversos recitals. El més destacat de Martí Alegre en aquest camp fou la fundació d'una coral entre els habituals de les tertúlies intel·lectuals del "Cafè del bròquil" situat als baixos de l'actual edifici del Centre Excursionista, al Raval. El "chor" s'incorporà a l'Agrupació Regionalista i la direcció la traspassà a Joan Llongueras. Fou l'inici de l'Escola Coral que tan prestigiària a la ciutat fins la seva desaparició, en esclatar la guerra civil.

Els darrers cinc anys de la seva vida Martí Alegre es dedicà amb il·lusió a recopilar cançons populars catalanes i estrangeres.

En el camp literari fou un expert del teatre, tant el clàssic com el dramàtic. De jove havia ja format part del quadre d'aficionats a l'art dramàtic de l'Ateneu Terrassenc. Martí Alegre era un gran coneixedor del teatre grec, del qual havia fet escrits i havia donat conferències. Va representar a l'Agrupació Regionalista una versió de "Prometeu Encadenat" d'Esquil i va traduir al català algunes tragèdies de Sòfocles amb l'ajut de Pere Salom i Morera. Alegre és l'autor del drama líric PURIFICACIÓ amb música d'Adrià Esquerri estrenada al Teatre Principal el 3/1/1907 i de la visió musical "OFÈLIA" estrenada en l'"Ars Lucis" el 31 de març del mateix any.

De teatre modern, M. Alegre va traduir al català amb Juli Brouta, diverses obres de Bernard Shaw, i d'altres autors. Les seves traduccions més destacades foren "Rosa Bernd" (RR), de Gerhart Hauptmann, amb col·laboració amb Marc Jesús Bertran, que fou editada per la revista "De tots Colors" i presentada al Teatre Principal el 4/4/1909 i "La Retreta" (RR) de Franz A. Beyerlein editada pel seu compte a la impremta J. Comas de Sabadell. "La Retreta" fou estrenada amb èxit al teatre Principal el 23/3/1906. Com a dada inèdita podem afirmar que Martí Alegre era coautor al principi de "Sobre tot la dona" del també terrassenc Jaume Aran i Gayà. Alegre n'és l'autor de les primeres pàgines. Al final la major part de l'obra va ser feta per Aran que va figurar com a únic autor tant en la representació (Teatre Retiro 9/9/1893) com en l'edició de la comèdia (Imp. "La Renaixença". Barn. 1893).

En la seva joventut, gairebé infància, Alegre ja escrivia poesies còmiques i patriòtiques. Per les anotacions que posava en les seves llibretes de poemes, sembla que algunes foren reproduïdes en la revista "Tomasà" amb el pseudònim "Rafel Bok-de llop"

Martí Alegre quan tenia 15 anys va llegir ja una poesia patriòtica seva en l'acte d'inauguració de l'estatge de l'Agrupació Regionalista al carrer de Sant Antoni, el 2 de febrer de 1901.

De la seva activitat associativa i ciutadana diguem que Martí Alegre fou membre de la Junta del *Casino del Comerç*, fou soci fundador i secretari del *Gremi d'Artistes*, promotor, redactor dels estatuts i directiu de l'*Associació Musical* i organitzador incansable de conferències i actes públics. El seu fill Pere Alegre i Puach seria un dels fundadors, el 1927, dels "Amics de les Arts".

El 10 d'abril de 1927 commemorant el desè aniversari de la seva mort el Casino del Comerç li organitzà un homenatge, en que col·laboraren amics seus terrassencs (A. Badrinas, F. Canyameres, J. Duch, J. Morral, P. Salom, etc.) i foranis (Adrià Gual, Plàcid Vidal, etc.). Les col·laboracions foren publicades en un quadern d'homenatge per la impremta Morral.

Acabem un "Currículum" forçosament resumit que creiem justifica sobradament el que dèiem al preàmbul. Terrassa té pendent a Martí Alegre, patriota i intel·lectual, la restitució del nom d'un carrer com ja havia tingut.

Rafael Comas

